Принципи за защита на участници

Национално проучване: Национално проучване: Нагласите към ЛГБТИ+ учениците в българските училища през 2026 г.

Инструмент: GLSEN National School Climate Survey · Платформа: Qualtrics

Възрастов обхват	ЛГБТИ+ ученици, които са учили в българско училище през учебната 2025/2026 г., на възраст 14-19 г.
Модел на съгласие	Самостоятелно съгласие на участника
Ниво на данните	Напълно анонимизирани, без никакви идентификатори
Отговорен администратор	Фондация “Сингъл Степ”

Настоящият документ описва принципите и мерките за защита на участниците в проучването и е достъпен за справка от участници, родители, институции и партньори.

1. Правно основание

Проучването, извършвано чрез платформата Qualtrics, не събира лични данни по смисъла на Общия регламент за защита на данните (ОРЗД / GDPR). Не се събират имена, имейли, телефонни номера, IP адреси или каквито и да е други данни, чрез които участник може да бъде идентифициран пряко или непряко.

Тъй като не се обработват лични данни, въпросът за родителско съгласие като условие за обработка на данни не възниква в обичайната си форма. Участникът дава съгласие за доброволно участие в анонимно проучване, не за обработка на свои лични данни.

Освен режима на ОРЗД (GDPR), Законът за закрила на детето (ЗЗД) признава самостоятелната роля на детето над 14 години при разпореждане със сведения, които го засягат. Съгласно чл. 11а, ал. 3 от закона, когато детето е навършило 14 години, се взема и неговото съгласие за разгласяване на сведения и данни за него. Според чл. 12 от ЗЗД всяко дете има право свободно да изразява мнение по всички въпроси от негов интерес.

Изборът на 14 години като долна граница на участието не е произволен. Това е възрастта, от която българското законодателство последователно признава самостоятелната воля на детето по въпроси, които го засягат - включително съгласието му за разгласяване на данни (чл. 11а, ал. 3 от ЗЗД) и правото му свободно да изразява мнение (чл. 12 от същия закон). Същият праг се прилага и в чл. 8 от Общия регламент за защита на данните по отношение на услугите на информационното общество. Долната граница на проучването следва тази установена в правото възраст на самостоятелна воля.

2. Информация за родители и настойници

Ако сте родител или настойник, искаме да сте напълно информирани какво представлява това проучване.

Това е доброволно и напълно анонимно изследване на преживяванията на ЛГБТИ+ младежи на възраст от 14 до 19 години в българските училища. Провежда се от Фондация „Сингъл Степ" в сътрудничество със Сдружение „ЛГБТИ Действие" и се основава на международно признатата методология на GLSEN, използвана от 1999 г.

Какво е важно да знаете:

Проучването е напълно анонимно. Не събираме име, имейл, телефон, адрес, IP адрес, геолокация или профили в социални мрежи. Отговорите на детето ви не могат да бъдат свързани с него по никакъв начин.

Не се провежда в училища и не е свързано с никаква училищна администрация или персонал.

Участието е доброволно и детето може да спре по всяко време или да пропусне всеки въпрос.

Резултатите се публикуват само в обобщен вид - никога индивидуални отговори.

В края на проучването детето ще намери ресурси за подкрепа, включително безплатна психологическа помощ.

Изборът на 14 години като долна граница следва възрастта, от която българското законодателство (Законът за закрила на детето, чл. 11а и чл. 12) признава самостоятелната воля на детето по въпроси, които го засягат.

Ако имате въпроси или притеснения, свържете се с нас на info@singlestep.bg. Можете да се запознаете и с нашата Политика за защита на личните данни и Политика за работа с деца.

Надзорен орган по защита на личните данни в Република България е Комисията за защита на личните данни (КЗЛД). Ако смятате, че при провеждането на това проучване правата ви за защита на личните данни са нарушени, можете да се обърнете към Комисията:

Комисия за защита на личните данни, гр. София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров" № 2

Телефон: 02 915 3 518, Имейл: kzld@cpdp.bg, Уебсайт: www.cpdp.bg

3. Текст за информирано съгласие, показан в Qualtrics

Текстът по-долу е предназначен да се покаже на първия екран на анкетата. Участникът не може да продължи, без активно да потвърди съгласие. Формулировката е на достъпен език, разбираем за младежи.

“**Твоята поверителност е напълно защитена. Това проучване е напълно анонимно. Самоличността ти не може да бъде свързана с отговорите ти по никакъв начин, а**

индивидуалните ти отговори никога няма да бъдат споделяни с никого, включително с твоето училище, твоето семейство или с когото и да било друг.

Благодарим ти за интереса да участваш в проучването „Нагласите към ЛГБТИ+ учениците в българските училища през 2026 г.“. Фондация „Сингъл Степ“ („Сингъл Степ“) провежда това проучване за трети път, тази година в сътрудничество със Сдружение „ЛГБТИ Действие“ („Действие“), за да се запознае с преживяванията на ЛГБТИ+ (лесбийки, гейове, бисексуални, транс, интерсексуални и всички, които не са хетеросексуални и/или не цисджендър) младежи в училищата в нашата страна.

Това е изследване, проведено от Сингъл Степ в сътрудничество с Действие. Сингъл Степ е българска организация на гражданското общество, лицензирана от Агенцията за качеството на социалните услуги.

Проучването не се провежда в училища и не е свързано с никаква училищна администрация или училищен персонал. Основната ни цел е да повишим осведомеността за настоящото положение на ЛГБТИ+ младежите и да продължим усилията си за безопасни и приемащи училища. Твоята история е важна за нас!

Предишните издания на това проучване бяха проведени през 2018 и 2024 г. Изданието от 2026 г. надгражда изданието от 2024 г. и включва нов набор от въпроси, предназначени да измерят ефектите от изменението от август 2024 г. на Закона за предучилищното и училищното образование върху училищния опит на ЛГБТИ+ учениците. Попълването ще ти отнеме около 25 минути.

Мисията на Сингъл Степ е да подкрепя ЛГБТИ+ младежите, техните семейства, приятели и съюзници в България в процеса на разпознаване, разкриване и утвърждаване на тяхната сексуална ориентация и полова идентичност.

Информацията, събрана от това проучване, ще ни помогне да представим обективно предизвикателствата, пред които са изправени ЛГБТИ+ учениците в училище. Данните, събрани в това проучване, ще бъдат използвани за изготвянето на доклад, който ще бъде достъпен на нашия уебсайт.

Инструментът на проучването се основава на методологията на Националното проучване на училищния климат, разработена от GLSEN (Мрежата за образование на гей, лесбийки и хетеросексуални хора), използвана в международен план от 1999 г.

Тази анкета съдържа въпроси за теб, за твоето училище и за преживяванията ти в училище: например доколко се чувстваш в безопасност и какви предразсъдъци може да си забелязал/а и изпитал/а през учебната 2025/2026 г. Проучването включва и въпроси за теб и твоето семейство.

Проучването е насочено към учениците от ЛГБТИ+ общността на възраст над 14 години. Проучването не е насочено към цисджендър хетеросексуални младежи, дори ако те са съюзници на ЛГБТИ+ общността.

Участието ти в проучването е напълно доброволно и анонимно. В нито един от въпросите не се иска името ти (моля, не го изписвай никъде в проучването) и никой от членовете на Сингъл Степ няма да събира твои лични данни, като например имейл, IP адрес, телефон,

адрес или профили в социалните мрежи. Ако някой от въпросите те карат да се чувстваш неудобно, не се притеснявай да го пропуснеш. В края на тази анкета ще намериш списък с ресурси за подкрепа и информация.

Ако имаш някакви притеснения, моля, свържи се с нас:

Фондация Сингъл Степ, E-mail: info@singlestep.bg

Виж Политиката ни за защита на личните данни и употребата на бисквитки.

Виж Политиката ни за работа с деца“

4. Благосъстояние на участника

Проучването засяга чувствителни преживявания (тормоз, изключване, безопасност). Дизайнът на проучването включва мерки за защита на емоционалното благосъстояние на участника по време и след попълването.

4.1 По време на анкетата

- Всеки въпрос може да бъде пропуснат, няма задължителни полета по чувствителни теми.
- Езикът на въпросите следва валидирания GLSEN инструмент; не се добавят травмиращи или провокативни формулировки.
- Участникът може да спре по всяко време без последствия.

4.2 След анкетата и при прекъсване

Финалният екран (и изходният екран за извън-възрастовите участници) съдържа кратко съобщение за подкрепа и връзки към ресурси.

“Ако имаш нужда от подкрепа или искаш да намериш допълнителни ресурси за ЛГБТИ младежи, можеш да разгледаш следните линкове:

Сингъл Степ

Можеш да потърсиш анонимна и безплатна подкрепа всеки ден от 20:00 до 23:00 часа на нашия онлайн чат. През останалите часове от деня, можеш да ни оставиш съобщение през формата на чата.

Можеш да се включиш и в група за подкрепа за ЛГБТИ+ младежи, които вече са преминали или преминават през процеса на самоосъзнаване и приемане на собствената си сексуална ориентация / полова идентичност. Основната цел на групите е членовете им да се срещат в регламентирано време и да обсъждат опита си, да споделят идеи и да осигуряват емоционална подкрепа един на друг. Срещите са водени от психолози с опит в работа с ЛГБТИ+ младежи.

Сингъл Степ работи и с мрежа от обучени психолози, запознати с преживяванията на ЛГБТИ+ хората, от десет града в страната. Допълнително материали, текстове и видеа,

можете да намерите на сайта ни www.singlestep.bg и социалните ни мрежи. Заповядай и в нашето общностно пространство The Steps в София, където можеш да бъдеш себе си и да намериш разнообразни събития от и за ЛГБТИ+ общността.

Можеш да се свържеш и със следната организация за подкрепа и ресурси за млади ЛГБТИ+ хора:

Действие е правозащитна организация, която работи за пълно правно признаване и социално включване на ЛГБТИ+ хората в България. Чрез своята Правна програма организацията предлага безплатна и поверителна правна консултация и представителство, води стратегически дела и застъпничество за законодателна промяна и организира публични събития като София Прайд и Софийския форум за правата на човека.

Фондация „Сингъл Степ“ и Сдружение „ЛГБТИ Действие“ работят заедно по редица инициативи в подкрепа на ЛГБТИ+ хората в България, от ежедневна подкрепа и общност до отстояване на равни права и достойнство. Това проучване е част от тази обща работа и това, което ни сподели, ще помогне на двете организации да изградят по-ясни и по-силни аргументи за училища, в които всеки ученик е в безопасност.”

4.3 Връзка с политиката за закрила на детето

Този протокол се прилага в съответствие с **Политиката за обработка на данни и Политиката закрила на детето (Child Safeguarding Policy)** на Фондация Сингъл Степ. При съмнение за риск за дете, приложимите процедури по тази политика имат предимство.

4.4 Контрол на възрастта при достъп до проучването

Проучването е насочено към младежи на възраст от 14 до 19 години. За да се гарантира, че участниците попадат в този обхват, анкетата започва с въпрос за възрастта, преди какъвто и да е въпрос по същество.

Ако лице посочи възраст под 14 години, анкетата не записва отговори и пренасочва към изходен екран, който съдържа благодарност и същите ресурси за подкрепа, налични за всички участници. По този начин нито един отговор от лице под долната граница не постъпва в набора от данни.

Този механизъм е заложен в логиката на платформата Qualtrics и представлява основната мярка за контрол на възрастовия достъп до проучването.

5. Защита и съхранение на данните

- Проучването се намира в платформата Qualtrics, която е достъпна чрез линк от уебсайта на фондация Сингъл Степ (www.singlestep.bg/survey2026).

- Платформата Qualtrics е конфигурирана да не записва данни като име, имейл, телефон, IP адрес, геолокация, идентификатори на устройство и това е описано подробно на първата страница на изследването.
- Достъп до необработените отговори имат само поименно определени членове на изследователския екип съгласно вътрешен регистър на достъпа.
- Резултатите се докладват само в обобщен (агрегиран) вид; не се публикуват индивидуални отговори, нито данни, които биха позволили косвено идентифициране на участник (например малка група в комбинация със специфични характеристики или малко населено място).
- Данните се съхраняват до приключване на анализа и публикуването на доклада, след което се съхраняват само в анонимизиран агрегиран вид.

- Надзорен орган по защита на личните данни в Република България е Комисията за защита на личните данни (КЗЛД). Ако смятате, че при провеждането на това проучване правата ви за защита на личните данни са нарушени, можете да се обърнете към Комисията:

  Комисия за защита на личните данни гр. София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров" № 2

  Телефон: 02 915 3 518

  Имейл: kzld@cpdp.bg

  Уебсайт: www.cpdp.bg